

2012-ben kiadott könyvével pedig minden korosztály számára érdekesítő olvasmányt kínáltak. Ez a kiadványuk volt eddig a leginkább kelendő.

A Gutenberg kisebb-nagyobb sikerrel főként a Communitasnál, a Nemzeti Kulturális Alapnál, a Bethlen Gábor Alapnál és a Román Kulturális Alapnál próbálkozik pályázatokkal.

Magaskultúrától önkormányzati kiadóig

A fent bemutatott három kiadó mellett még legkevesebb négy működik Csíkszeredában, és ha így sem teljes a lista, akkor egyrészt elpirulunk, amiért valamilyen kimaradt, másrészt viszont örömmel egészítjük ki az összeállítást.

Sarány István megfogalmazásában a „legfrissebb” kiadványokat a **Bookart Kiadótól** vehetjük kézbe. Hajdú Áron hozta létre 2004-ben azzal a céllal, hogy „nem riadva vissza a merész kísérletezéstől sem, izgalmas, igényes kivitelű, friss szellemiségű könyveket segítsen a világra”.

A legrégebben alapított, ma is működő csíkszeredai kiadó az 1992-es „születésű” **Pro-Print**. A kisebbségi lét kérdéseit előtérbe helyező kiadó több ismert sorozatot indított újra, Fodor Sándor *Csipikéjével* pedig óriási sikert aratott: a csíkszeredai kiadványok közül ezt a könyvet vásárolták meg a legtöbben. A kiadó vezetője Burus Endre.

A **Hargita Kiadóhivatal** Lovétei László igazgatja. A Hargita Megye Tanácsának alárendeltségében működő kiadó legismertebb „terméke” a *Székelyföld* kulturális folyóirat, emellett pedig ugyancsak népszerű a közelmúlt klasszikusainak munkásságából táplálkozó Székely Könyvtár sorozat.

A város polgármesteri hivatala 2003-ban hozta létre a **Csíkszereda Kiadóhivatal**. Igényes kiadványai közül főként a *szereda.Origo* programmagazint ismeri az olvasóközönség. A kiadóhivatal munkáját Prigye Kinga irányítja.

Máthé Miklós Mónika

Könyvkiadás Udvarhelyszéken

— Udvarhelyszéki könyvelési ügyek —

Bár Székelyudvarhelyen a nyomdai, kiadói profilú cégek jelenléte nem csekély, kizárólag könyvek kiadásával csak az **Erdélyi Gondolat Könyvkiadó** foglalkozik. Ennek ellenére az összképet tekintve pozitív következtetést vonhatunk le, a könyvkiadás folyamatosnak mutatkozik.

A folyamat töretlenségét segíti az is, hogy például a székelyudvarhelyi székelyű **Hargita Megyei Hagyományőrzési Forrásközpont** tevékenységének egyik alappillére a könyvkiadás. Ahogyan arról korábban megjelent írásunkban is beszámoltunk, kiadványaik — a negyedévente megjelenő *Örökségünk* folyóirat mellett — annak is figyelmet szentelnek, hogy kulturális, hagyományőrzési és történelmi tematikájú könyveket is megjelentessenek. Jelentőségüket tekintve ennek a munkásságnak a hatóköre nemcsak Székelyudvarhelyre, Hargita megyére érvényes, de kiterjed az egész Kárpát-medencére.

Hasonló tevékenységet figyelhetünk meg a korondi **Firtos Művelődési Egyesület**nél is. Az 1990-ben bejegyzett egyesület tagjai lokális körben igyekeznek kulturális munkájukat végezni. Ennek körében 1993-tól adnak ki könyveket is. Kiadványaik tematikájuk szerint a néprajzi, helytörténeti, szépirodalmi művek sorába illeszkednek. A szerzői kör általában azokból az írókból, munkatársakból kerül ki, akik a *Hazánéző* elnevezésű folyóiraton is dolgoztak, dolgoznak. Az 1990-től megjelenő, szintén helytörténettel, magyarságtörténettel, kultúrával és művelődéssel foglalkozó periodika nemrégiben töltötte fennállásának 25. évét. Az évforduló ünnepi hangulatához hozzájárul Páll Lajos legújabb gyerekkönyve is, amely nemsokára bemutató körútjára indul Erdély-szerte. A költőként és festőként is ismert művész ebben a kötetben azon verseit gyűjtötte össze, amelyek az elmúlt húsz év alatt a *Hazánéző* gyerekeknek szóló rovatában jelentek meg. A kiadvány érdekessége még, hogy a 74 vers a művész által készített rajzokkal egészül ki.

Az egyesület vezetője, Ambrus Lajos további kiadványaik sorában említette azokat a CD-ket és DVD-ket, amelyeken keresztül a *Hazánéző* költőinek verseit hangoskönyvként, továbbá megzenésített gyermekverseket és hangversenyeket juttatnak el az érdeklődő „olvasóhoz”. A népszerű kiadványok sorában megtaláljuk még a *Helyismereti olvasókönyv. Korond* című kiadványukat is.

Megtudtuk azt is, hogy ezen kiadványok népszerűsége nem csekély, minden példány elfogy. A szerzők megkeresik az egyesületet, maguk teremtik elő a pénzügyi keretet a kiadáshoz. Ezután a kézirat szerkesztése és korrektúrája történik, ám erre nincsenek fizetett munkatársaik, a szerkesztést javarészt maga Ambrus Lajos végzi, míg a korrektúrához önkéntes alapon keres valakit. A nyomdai munkálatok többnyire Szovátán zajlanak, de dolgoztak már a székelyudvarhelyi Infopresszel, a Top-Investtel és a csíkszeredai Pro-Printtel is. Ezek után a könyv visszatér a szerző keze alá, bár az egyesület gyakran a népszerűsítéshez is hozzájárul bemutatóik, ünnepeik alkalmával.

Az internet hatásáról kérdezve, Ambrus Lajos, a Firtos Művészeti Egyesület vezetője elmondta, hogy tapasztalataik negatívak e téren. Míg régen a *Hazánéző* 5000 példányszámban tudott megjelenni, ma 300-at nyomtatnak belőle, mert ennyire mutatkozik igény. A könyvekről szólva ezek a számok egy 15 ezres kettőtől az 500-ig csökkentek anélkül, hogy ennek az állapotnak a javulására látnának módot a korondi intézmény tagjai.

Erdélyi Gondolat, amely a határokon is átível

A kizárólag kiadói munkával foglalkozó Erdélyi Gondolat Könyvkiadó a Hargita Megyei Hagyományőrzési Forrásközpont efféle tevékenységéhez hasonlóan nincs tekintettel a földrajzi határookra, országos jelentőségű kiadóvá nőtte ki magát az 1991-es megalakulás óta. Szerzői és munkatársi köre is ezt a szabadságot tükrözi, hiszen a minőségi munkával készült, jelentős könyvek megszületéséhez Erdély, Románia több pontjáról is közreműködtek írók, egyetemi tanárok, szakértők.

Tematika és olvasóközönség szempontjából sem ismernek korlátokat. Olyan tudományos és szépirodalmi munkák jelennek meg a kiadó gondozásában, amelyek nem csak önmagukban — szépirodalmi műként, tudományos munkaként, szórakoztató irodalomként — nyernek jelentőséget. Ezek a könyvek az erdélyi magyar közéletnek is részévé válnak azáltal, hogy hiánypótló jellegűek a néprajzi munkák, a helynevekkel, településnevekkel foglalkozó írások, helyet biztosítanak a regionális irodalomnak, a tényfeltáró riport- és esszéketeknek.

A 2012-ig 280 könyvet piacra dobó kiadó gondozásában irodalmi folyóirat is megjelenik. A 2009 óta negyedévente olvasható *Erdélyi Toll* című kiadvány az irodalmi világba, az írók világába nyújt betekintést.

Az Erdélyi Gondolat Könyvkiadó tevékenységének szalai Beke Sándor irányítása alatt hálózják be mindennapjainkat, s ahogyan azok értékeit megmutatják, kiemelik, úgy nő jelentőségük is határokon túlra. A székelyudvarhelyi kiadóra vonatkozó információinkra a kiadó vezetőjének, Beke Sándornak 2012-ben megjelent, *Az Erdélyi Gondolat Könyvkiadó és szellemi műhely húszéves évfordulóján** című írásából tettünk szert.

*Beke Sándor *Az Erdélyi Gondolat Könyvkiadó és szellemi műhely húszéves évfordulóján*. 2012: http://epa.oszk.hu/02200/02203/00015/pdf/EPA02203_erdelyi_toll_2013_1_003-057.pdf

Márk Boglárka

Könyvkiadás Marosszéken

— Erdély nem piaca a könyveknek —

Marosvásárhely nem áll olyan jól a könyvkiadók számával, mint Csíkszereda, de nem is elhanyagolható a kis szám, hiszen itt található Románia talán egyik legnevesebb, legismertebb könyvkiadója, a **Mentor Kiadó**, valamint az egyik legújabb, de egyben legsikeresebben feltörekvő is, a **Lector Kiadó**. A **Morfondír.ro**
